

Computable

ECONOMISCH EN TECHNISCH VAKBLAD OP HET GEBIED VAN COMPUTERS EN OVERIGE AUTOMATISERINGSSYSTEMEN

DIRECTIE, REDACTIE EN ADVERTENTIE-AFDELING

Telefoon (020) 18 60 11 (14 lijnen)

Telex 14407 publipress asd

Telegramadres: publipress amsterdam

ABONNEMENTENAFDELING EN BOEKHOUDING

Telefoon (020) 22 14 14 (6 lijnen)

Uitgave NV Uitgeverij. Diligentia, Tesselschadestraat 18-20-22, Amsterdam • Hoofdredacteur K. O. Kolb • Uitgever Herman F. van der Schaar

Zin en onzin over computer

Computer geen wonderapparaat zoals kranten vaak schrijven

AUTOMATISCH METEN VAN LUCHTVERVUILING

ENSCHEDA — In Twente is in september een begin gemaakt met het automatisch meten van luchtvervuiling. De huidige methode, met absorptieflesjes, geeft slechts dagresultaten. Om een landelijk meetnet zo goed mogelijk voor te bereiden heeft men aan Twente het eerste experiment gegund om uurmetingen te verrichten. Dit is de eerste stap naar de ministeriële wens, om door het Rijks Instituut voor Volksgezondheid een landelijk meetnet op te zetten.

De computer, die in Bilthoven staat opgesteld, ontvangt via een meldingspost in Enschede de signalen die gedurende bepaalde perioden worden geïntegreerd. Dit systeem werkt in tegenstelling tot het systeem dat in het Rijnmondgebied wordt toegepast slechts bewakend. In Twente ontwikkelde Philips een systeem naar de eis van het RLV om voor dit gebied slechts een jaar- of maandoverzicht te geven. De hiervoor in Bilthoven geplaatste computer is uit de Philips P-9000 serie.

Nieuwe huisstijl voor Aspa-groep

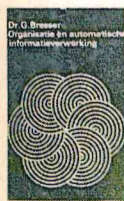
ZAANDAM — Een onderdeel van de Aspa-groep (kantoororganisatie) heeft een nieuwe huisstijl ontworpen voor het bedrijf. Het uitgangspunt hiervoor was het nieuwe beeldmerk dat in combinatie met de handelsnamen van de aangesloten bedrijven vanaf heden het verband 'Aspa-groep' visueel

seert. Ook de autodecoraties, verpakkingen, belettering van gebouwen en diverse publiciteitsmaterialen zijn aan de nieuwe stijl aangepast.

(Advertentie)

NIEUW BIJ SAMSOM

Organisatie en Automatische Informatieverwerking
door dr. G. Bresser

Op grond van empirisch materiaal gaat de auteur na in hoeverre automatische bestuurlijke informatieverwerking centralisatie in de besluitvorming betekent.

AMSTERDAM — De computer is een geweldig apparaat. Daarover zijn we het wel eens. De machine heeft oorspronkelijk voor het leger, later voor het bedrijfsleven zoveel nuttig gebracht, dat men zich niet kan voorstellen dat we het zonder computer kunnen doen. Als veel genoemd voorbeeld halen we maar weer eens de ruimtevaart aan: zonder de enorme mogelijkheden van snel en ingewikkeld rekenen, zou het niet doenlijk zijn een ruimteschip naar de maan te sturen, omdat bijvoorbeeld een koerscorrectie nauwelijks uitgevoerd kon worden als er met de hand of met de voor de uitvinding van de computer bestaande rekenmachines moest worden gerekend, daar het voertuig waarschijnlijk al zou zijn vergaan alvorens mensen zoiets hadden becijferd.

Dit wil niet zeggen, dat het juist is de computer nu voor te stellen als een wonder, dat de denkkracht van de mens kan overnemen of overtreffen.

Lezers worden vaak onjuist geïnformeerd

Nog een jaar of tien, zo lezen we in een krant (om redenen van humaniteit noemen we de naam maar niet; domme verhalen zijn nooit een aanbeveling) en de computer heeft in een bedrijf net zoveel invloed als de directeur, terwijl het apparaat een beste babysit zal zijn.

En dan gaat de fantasie door. Die zelfde computer zal leren het kuchje van een kind te herkennen als het katekwaad van zins is en ingrijpen. Na een maand in een gezin, kent de computer de kinderen beter dan de ouders zelf, en is in staat ze beter op te voeden. De machine groeit mee met de kinderen, geeft ze les en bewaakt ze.

En ook 'speelt de computer voor directeur' heet het dan. De mens doet dat met veel feeling — maar feeling, verklaart het blad, is dat enkele, onbelangrijk schijnende feitje, opgesloten in ons onderbewustzijn, welks herinnering ons doet beslissen. De computer vergeet nooit iets uit zijn geheugen, en zodus sluit ze de feeling van de directeur uit en neemt de beslissing veel beter en juist. Een eenvoudig voorbeeld, deelt de krant mede, is een computer die de prijs bepaalt.

Onzin

Enfin, het heeft weinig zin hier verder op door te gaan. In dit geval heeft de schrijver geen zier begrepen van de computer. Een apparaat dat nooit kan denken, nooit iets kan doen wat een mens het niet heeft opgedragen.

Stel dat een bepaald kind aan katekwaad altijd een kuchje vooraf laat gaan — wat doet een computer dan om het te voorkomen? Houdt de machine het kind tegen, geeft ze eventueel een pak slaag als er brokken vallen? Neen, hoogstens kan een computer geprogrammeerd worden om een verhaal af te steken, en geen gezond kind laat zich door een neuzelig pratende machine terughouden van iets heerlijk stouts. Bovendien vrezten we, dat dit kind al heel snel doorheeft dat het verradelijke kuchje dient te worden weggelaten.

Een computer, die een kind kent? Kom nu, mensen kennen elkaar al nauwelijks, en hoe willen we ooit een computer zo programmeren dat alle factoren, feiten en over-

Hoogovens heeft testkamer voor computerprogramma's

Onlangs heeft de afdeling Automatisering Informatiesystemen bij de Hoogovens te IJmuiden een testkamer voor computerpro-

wegingen er in gaan, die een rol spelen bij het kennen van de ander? De machine 'kent' u al niet meer als u een andere hoed opzet. En de machine die de prijs bepaalt? In onze onschuld dachten wij altijd dat de prijs werd bepaald door de markt, vraag en aanbod. Als men gezegd had dat de prijs werd gesteld, konden we misschien nog accoord gaan. Maar wat heeft men aan een computer bij het stellen van prijzen, indien vrijwel niemand precies weet welke factoren allemaal in welke mate op zo'n prijs invloed hebben in een concrete situatie? Zolang dat nog niet op economische en managementoverwegingen kan worden uitgeknoebeld, zal een computer ons weinig helpen bij de prijsstelling. Hoogstens kan ze onze menselijke fouten vlugger berekenen en het resultaat van onze 'feeling' een kwasi-wetenschappelijk tintje geven.

Bedrog

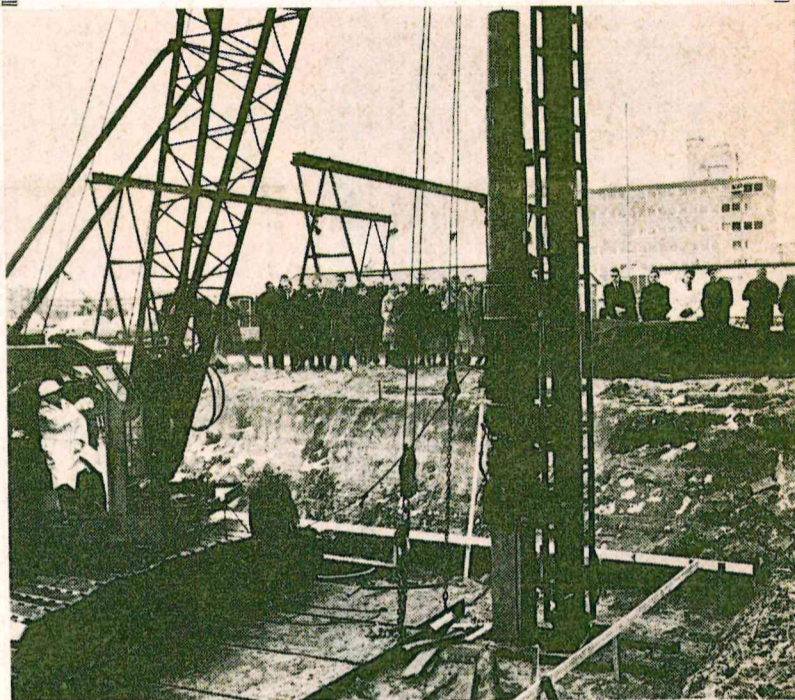
Zonder dat dit de bedoeling is, houdt een dergelijk verhaaltje de lezers voor de mal. De computer verricht schijnbaar wonderlijke zaken, grotendeels door de snelheid en veelomvattendheid van de technische mogelijkheden. In de grond komt er nooit iets anders uit een computer dan er — in ongeordende vorm — door mensen ingestopt is. Ook de 'lerende' computer die we in de naaste toekomst mogen verwachten (lerend van de eigen computerervaring, dus toch weer uitsluitend op basis

(vervolg op pag. 7)

Computer controleert bouw ethyleenfabriek van Gulf

AMSTERDAM — Stone and Webster, die belangrijke projecten uitvoert voor de petrochemische industrie, maakt gebruik van de computerfaciliteiten van International Computing Services Limited voor het verkrijgen van up-to-date gegevens voor de bedrijfsleiding bij de constructie van de nieuwe ethyleenfabriek voor Gulf Oil in Nederland. Een netwerkplanning opgebouwd in segmenten dient voor het controleren van de verschillende constructiefasen van het project. Meer dan 1000 activiteiten zijn reeds ingevoerd in een 1905 computer van het bureau van ICSL in Manchester en naarmate het project vordert zullen er nog meer volgen. Elke veertien

Burroughs sloeg eerste paal voor nieuw hoofdkantoor

Behalve hoofdkantoor tevens rekencentrum

AMSTERDAM — Onlangs heeft de heer W. Dotsch, directeur van Burroughs nv, de eerste paal geheld voor de bouw van het nieuwe Burroughs hoofdkantoor en rekencentrum aan de Prof. E. M. Meijerslaan, in het uitbreidingsplan Kronenburg, te Amsterdam/Buitenveldert.

Het pand is ontworpen door ir. R. J. Groeneveld van de architectenmaatschap Cahen, Girod en Groeneveld te Amsterdam; de bouw wordt uitgevoerd door Voorbij's Beton nv, te Wilnis. De bouw van het hoofdkantoor met rekencentrum zal in twee fasen worden uitgevoerd. De eerste fase omvat een pand van vier verdiepingen met een totale oppervlakte van 3056 m².

De begane grond is gereserveerd voor het rekencentrum, met een computerroom van ca. 400 m². Het rekencentrum zal reeds 1 oktober 1970 worden opgeleverd, terwijl het totale pand 1 januari 1971 gereed zal zijn. In de tweede fase zal de totale oppervlakte worden verdubbeld. In het rekencentrum zullen een B 3500 en een B 6500 computersysteem worden opgesteld. De B 3500 is een middelgrote computer. De B 6500 is een zeer groot computersysteem met meerdere centrale processoren voor parallele informatieverwerking. De B 6500 is bij uitstek geschikt voor data-communicatie.

Dit systeem zal worden gebruikt voor time-sharing en on-line real-time verwerkingen. Met de B 6500 en de TC 500, TC 700 en L 2000 (zgn. intelligente terminal computers) biedt Burroughs haar klanten de mogelijkheden van on-line verwerking van technische en commerciële toepassingen.

Tot de installatie van het B 6500 systeem kunnen klanten gebruik maken van het computercentrum te Seneffe (België) alwaar een B 5500 staat opgesteld.

Directeur W. Dotsch gaat de eerste paal heien.

Computerwetenschap krijgt meer geld

's-GRAVENHAGE — De Raad van Advies voor het Wetenschapsbeleid 's-Gravenhage heeft de Kamer ingelicht omtrent zijn inzichten ten aanzien van de bevordering van de computerkunde in ons land. De Raad stelt voor de verspreiding van wetenschappelijke informatie en kennis van de techniek in het nieuwe jaar sterk te verhogen. Terwijl in 1969 een bedrag van f 900 000 voor de computerkunde beschikbaar was, wil de Raad van Advies voor 1970 minstens f 6 000 000 beschikbaar zien komen, en voor de verspreiding van informatie de toelagen van 3 tot 5 miljoen verhogen. De Raad wijst er tevens op, dat vrijwel 30%

Michaël van den Akker nv betrok nieuwe showroom

AMSTERDAM — Onlangs betrok Michaël van den Akker nv, verte-

sche installateurs enz. De computer geeft details over de verschillende activiteiten die moeten worden begonnen en over het gereedkomen van andere. Daarbij wordt rekening gehouden met de tijd die voor deze activiteiten is voorgeschreven en met de aanwezige hulpbronnen in de vorm van mankracht en apparatuur. De totale hulpbronnen die nodig zijn om het project te voleinden worden eveneens door de computer weergegeven.